

Sosiaali- ja terveysministeriö

VN/813/2021 ja STM005:00/2021.

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi mielenterveyslain (116/1990) muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi mielenterveyslakia siten, että lakiin lisätään säännös, jonka mukaan psykiatrisen sairauden hoitoon säännöllisesti annettavasta lääkeshoidosta olisi tehtävä kirjallinen päätös tilanteissa, joissa potilas vastustaa lääkeshoittoa tai kun hänen tahdostaan ei saa selvyyttä. Päätökseen voisi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Ehdotettua muutosta voidaan pitää tarpeellisena oikeustilan saattamiseksi Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön edellyttämälle tasolle. Esitys merkitsee kuitenkin muutosta hallintolainkäytössä noudatettuun käytäntöön, jonka mukaan lääketieteelliseen arvioon ja osaamiseen perustuvat tosiasialliset hoitotoimenpiteet eivät tule ratkaistaviksi hallintolainkäyttömenettelyssä. Muutos tulee siten lisäämään hallinto-oikeuksien työmäärää ja tarvetta lisäresursseihin, mikä onkin huomioitu esityksen kohdassa Vaikutukset viranomaistoimintaan. Lisäresurssien todellista tarvetta on tässä vaiheessa tosin mahdotonta arvioida, mutta asiaa on seurattava, mikäli lainmuutos tulee voimaan.

Esityksen mukaan kirjallisen, valituskelpoisen päätöksen tekeminen koskisi vain säännöllisesti annettavaa lääkeshoittoa. Esityksessä olisi syytä tarkemmin perustella, mitä tarkoitetaan säännöllisesti annettavalla lääkeshoidolla.

Säännöllistä lääkitystä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tältä osin esitys vastaa voimassa olevaa mielenterveyslakia. Myös esityksessä esiin tuotu hallinto-oikeuden ratkaisukokoonpano vastaa nykyistä käytäntöä mielenterveyslain mukaisten valitusten käsittelyssä. Tätä voidaan pitää hyvänä ja selkeänä ratkaisuna.

Lausunnon ovat valmistelleet hallinto-oikeustuomarit Mika Hämäläinen ja Mervi Hietanen.

Ylituomarin sijainen Marja Viima

Helsingin hallinto-oikeus
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 00580
Puh.: 029 56 42000
S-posti: helsinki.hao@oikeus.fi
www.hehao.fi